

የመራጮች ትምህርት ፈቃድ አሰጣጥ እና ስነ-ምግባር መመሪያ ቁጥር 04/2012

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ በምርጫ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባ እና የምርጫ ስነ-ምግባር አዋጅ ቁ. 1162/2011 አንቀጽ 124 ንዑስ አንቀጽ 2 በተሰጠው ስልጣን መሠረት የመራጮች ትምህርት ስለሚሰጡ አካላት፣ ትምህርቱ ስለሚሰጥበት አሠራር እና ለነዚህ አካላት የማስተማር ፈቃድ አሰጣጥ እና ስነ-ምግባር ለመደንገግ የሚከተለውን መመሪያ አውጥቷል።

ምዕራፍ አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌ

አንቀጽ 1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “የመራጮች ትምህርት ፈቃድ አሰጣጥ እና የስነ-ምግባር መመሪያ ቁጥር .../2012 ዓ.ም” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

አንቀጽ 2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ውስጥ፤

1. “የምርጫ ሕግ” ማለት የምርጫ፣ የፖለቲካ ፓርቲዎች ምዝገባ እና የምርጫ ስነ-ምግባር አዋጅ ቁ. 1162/2011 ነው።
2. “ቦርድ” ማለት በአዋጅ ቁጥር 1133/2011 የተቋቋመው የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ነው።
3. “ክልል” ማለት በህገ መንግሥቱ አንቀጽ 47 መሠረት የተቋቋመ ክልል ሲሆን ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም ሲባል አዲስ አበባንና ድሬዳዋን ይጨምራል።
4. “አገር በቀል የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅት” ወይም “ድርጅት” ማለት ቢያንስ ሁለትና ከዚያ በላይ በሆኑ ኢትዮጵያውያን በፈቃደኝነት የሚመሠረት፣ የመንግሥት አካል ያልሆነ፣ ለትርፍ ያልተቋቋመ፣ ከማናቸውም የፖለቲካ ድርጅት ያልወገነ እና በኢትዮጵያ ውስጥ ወይም ከኢትዮጵያ ውጭ ሕጋዊ ዓላማን ለማሳካት ተመዘግቦ የሚንቀሳቀስ አካል ሲሆን፣ የሙያ ማህበራትን፣ የብዙኃን ማህበራትን እና የድርጅቶች ኅብረቶችን ይጨምራል።
5. “የምርጫ አስፈጻሚ” ማለት በየደረጃው ምርጫን ለማስፈጸም በቦርዱ የሚመደብ ሰው ነው።

6. “የፖለቲካ ድርጅት” ወይም “የፖለቲካ ፓርቲ” ማለት ዜጎች ተደራጅተው የሚመሠርቱት የፖለቲካ ፕሮግራም በማውጣት በሀገር አቀፍ፣ በክልል ወይም ከክልል በታች ባለ ደረጃ በምርጫ የፖለቲካ ሥልጣን ለመያዝ በዚህ አዋጅ መሠረት ተመዝግቦ የሚንቀሳቀስ ተቋም ነው።
7. “የመራጮች ትምህርት” ማለት ዜጎች የምርጫን ጠቀሜታና አስፈላጊነት ተገንዝበው በፍላጎትና በእውቀት ላይ የተመሰረተ ተሳትፎ እንዲያደርጉ፣ ኃላፊነታቸውን እንዲወጡ እንዲሁም በምርጫው ሂደት ለመሳተፍ የሚያስችላቸውን በቂ መረጃ የሚያገኙበት ከፖለቲካ ወገንተኝነት በጸዳ መንገድ የሚሰጥ ትምህርትና ስልጠና ነው።
8. “የትምህርት ተቋም” ወይም “ተቋም” ማለት ስልጣን ባለው አካል የእውቅና ፈቃድ የተሰጠው ዩኒቨርሲቲ፣ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ፣ ኮሌጅ ወይም የመምህራን ማሰልጠኛ ተቋም ማለት ነው።
9. “አስልጣኝ” ማለት የመራጮች ትምህርት የማስተማር ፈቃድ በቦርዱ የተሰጠው ድርጅት የመራጮች ትምህርት እንዲሰጥ ለቦርዱ አሳውቆ የሚያሰማራው ግለሰብ ነው።
10. “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ወይም ድርጅት ነው።

አንቀጽ 3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ በመላ ሀገሪቱ በምርጫ ህጉ መሠረት በሚካሄድ በማንኛውም ምርጫ እና ህዝብ ውሳኔ ዙሪያ የመራጮች ትምህርት በሚሠጡ ሰዎች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

አንቀጽ 4. የፆታ አገላለፅ

በዚህ መመሪያ ውስጥ በሴት ፆታ የተደነገገው የወንድንም ፆታ ያካትታል።

ምዕራፍ ሁለት

የመራጮች ትምህርት ስለመስጠት

አንቀጽ 5. የመራጮች ትምህርት የመስጠት ኃላፊነት

1. በምርጫ ህጉ እና በዚህ መመሪያ መሠረት የመራጮች ትምህርት የመስጠት ኃላፊነት የቦርዱ ነው።
2. ቦርዱ መራጮች በቂ ምርጫ ነክ ግንዛቤ የሚያገኙበትን ስልት በመቀየስና የተለያዩ የመገናኛ ዘዴዎችን በመጠቀም የመራጮች ትምህርት ይሰጣል።
3. ቦርዱ የመራጮች ትምህርት መስጠት እንዲችሉ ህጋዊ ሰውነት ላላቸው አገር በቀል የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅቶችና የትምህርት ተቋማት፣ የማስተማር ፈቃድ ይሰጣል።
4. በአዋጁ መሠረት በቦርዱም ሆነ በቦርዱ ፈቃድ በሚሰጣቸው ተቋማትና ድርጅቶች የሚሰጥ ትምህርትና ስልጠና ቦርዱ ከሲቪል ማህበራት ጋር በመመካከር የሚያዘጋጀው የማስተማሪያ ሰነዶችን መሠረት ያደረገ ይሆናል።
5. የቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤት ቦርዱ በሚሰጠው የስራ መመሪያ መሰረት ፈቃድ ከተሰጣቸው የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅቶች እና ተቋማት ጋር በመተባበር የመራጮች ትምህርት ይሰጣል፣ ያስተባብራል፣ ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል።
6. ማንኛውም ሰው ያለቦርዱ ፈቃድ የመራጮች ትምህርትና መረጃ መስጠት አይችልም። ያለ ፈቃድ የመራጮች ትምህርት በሚሰጥ ማንኛውም ሰው ላይ የዚህ መመሪያ አንቀጽ 7 ድንጋጌዎች ተፈጻሚ ይሆናሉ።

አንቀጽ 6. የቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤት ኃላፊነት

1. የቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤት በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ንዑስ አንቀጽ 5 በሚያደርገው ክትትል እና ቁጥጥር የቦርዱ ፈቃድ ሳይኖረው የመራጮች ትምህርት የሚሰጥ ድርጅት ወይም ተቋም መኖሩን እራሱ በሚያደርገው ማጣራት ወይም በሚደርሰው ጥቆማ መሰረት ያረጋገጠ እንደሆነ ድርጅቱ ወይም ተቋሙ የማስተማር ፈቃድ በቦርዱ እንዲሰጠው እንዲያመለክት በደብዳቤ ያሳውቃል፤ የደብዳቤውን ግልባጭ ለቦርዱ ይልካል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት ከቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤት በተገለጸለት መሠረት ድርጅቱ ወይም ተቋሙ በአንድ ሳምንት ጊዜ ውስጥ የፈቃድ ጥያቄውን ሳያቀርብ የቀረ እንደሆነ ይህንኑ ለቦርዱ ያሳውቃል፤ የቦርዱ ውሳኔ

እስኪደርሰው ድረስ ድርጅቱ የማስተማር ስራውን በጊዜያዊነት እንዲያቋርጥ ሊያዘ ይችላል። ድርጅቱ የማስተማር ተግባሩን ያላቋረጠ ከሆነ ጽ/ቤቱ በአካባቢው ላለ የሲቪል ማህበራት ምዝገባ ፅ/ቤት ወይም የሲቪል ማህበሩን ለመዘገበው የመንግስት ተቋም ያሳውቃል።

3. የቦርዱ የክልል ቅርንጫፍ ጽሕፈት ቤት በመራጮች ትምህርት የተከሰቱ ችግሮችን በመለየት ቢያንስ በወር አንድ ጊዜ ለቦርዱ መረጃ ያቀርባል። ነገር ግን የተከሰተው ችግር አስቸኳይ መፍትሔ የሚያስፈልገው ከሆነ ችግሩ እንደተከሰተ ወዲያውኑ ተገቢውን መረጃ ለቦርዱ መላክ አለበት፤ ቦርዱ ከደረሰው መረጃ በመነሳት በመራጮች ትምህርት ዙሪያ የተፈጠሩ ችግሮችን ለማስወገድ በየወቅቱ በሚሰጠው መመሪያ መሠረት እርምጃ ይወስዳል።

አንቀጽ 7. የመራጮች ትምህርት የማስተማር ፈቃድ ስለመጠየቅ

1. በምርጫ ህጉ ወይም በዚህ መመሪያ አንቀጽ 9 መሠረት የመራጮች ትምህርት የማስተማር መስፈርትን የሚያሟላ ማንኛውም ሀገር በቀል የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅት፦

ሀ) ቦርዱ ለዚህ ያዘጋጀውን የማመልከቻ ቅፅ በመሙላት እና ማስረጃዎቹን በማያያዝ ለቦርዱ ማቅረብ አለበት።

ለ) የመራጮች ትምህርት ለማስተማር የመደበውን የገንዘብ መጠን ፣ የሚያስተምርበትን ቋንቋ ፣ ለምን ያህል ዜጎች ትምህርቱን ለመስጠት እንዳቀደ፣ የሰው ኃይል አመዳደቡን፣ እና የማስተማር ሥራውን የሚያካሂድበትን ክልል፣ ከተማ፣ ክፍለ ከተማ፣ ዞን፣ ወረዳና ቀበሌ ያካተተ ሰነድ በማዘጋጀት ከማመልከቻው ጋር አያይዞ ለቦርዱ ማቅረብ አለበት።

ሐ) ለመራጮች ትምህርት በመሪነት፣ በአስተባባሪነት፣ በአስተማሪነት እና በመሳሰሉ ተግባራት የሚያሠማራቸውን ሰዎች ዝርዝር ፣ እንዲሁም እነዚህ ግለሰቦች የማንኛውም ፖለቲካ ፓርቲ አባል ያልሆኑ መሆኑን የሚያረጋግጥ በሃላፊ የተፈረመ ቃለ መሃላ እና በዚህ መመሪያ አንቀጽ 10 መሠረት ቦርዱ ባዘጋጀው ቅጽ ላይ በመሙላትና ተያያዥ ማስረጃዎችን አባሪ በማድረግ ከማስተማር ፈቃድ መጠየቂያ ማመልከቻው ጋር ለቦርዱ ማቅረብ አለበት።

መ) በዚህ አንቀጽ በንኡስ አንቀጽ 1(ሀ)-(ሐ) የተደነገጉት ቢኖሩም ድርጅቱ ወይም ተቋሙ በቴሌቪዥን፣ በሬዲዮና በሌሎች የሚዲያ አውታሮች ብቻ ለሚሰጠው

ትምህርት ወይም ትምህርቱን የሚሰጠው ሙሉ በሙሉ በቴሌቪዥን፣ በሬዲዮና በሌሎች የሚዲያ አውታሮች ብቻ ከሆነ ለቦርዱ ማቅረብ ያለበት የመራጮች ትምህርት ለማስተማር የመደበውን የገንዘብ መጠን፣ ትምህርቱን ለማስተላለፍ የሚጠቀምበት ቋንቋ እና በዚህ ንዑስ አንቀጽ ውስጥ በተጠቀሱት የመገናኛ ብዙሃን በመጠቀም ሊያቀርብ ያቀደውን ትምህርትና ያቀራረብ ዘዴ የሚያሳይ ሰነድ ከማመልከቻው ጋር ማቅረብ አለበት።

2. የመራጮች ትምህርት ለማስተማር ከቦርዱ ፈቃድ የሚጠይቅ ሀገር በቀል የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅት በህጋዊነት ተመዝግቦ እና ፈቃድ አውጥቶ በስራ ላይ መሆኑን የሚያሳይ ማስረጃ ለቦርዱ ማቅረብ አለበት።
3. በዚህ አንቀጽ መሠረት የሚቀርብ ማመልከቻ በድርጅቱ ዋና ኃላፊ ፊርማ እና በድርጅቱ ማህተም ተረጋግጦ መቅረብ አለበት።
4. ቦርዱ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የመራጮች ትምህርት ፈቃድ የመስጠት ሃላፊነትን ለክልል ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ሊሰጥ ይችላል።

አንቀጽ 8. ስለፈቃድ አሰጣጥ

1. ቦርዱ የመራጮች ትምህርት የማስተማር ፈቃድ ጥያቄ ሲቀርብለት ጥያቄውን ያቀረበው ድርጅት፦
 - ሀ) በመተዳደሪያ ደንቡ መሠረት በምርጫና ከምርጫ ጋር ተያያዥነት ባላቸው ጉዳዮች ላይ የሚሰሩና በህግ ተመዝግቦ የሚንቀሳቀስ አገር በቀል የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅት ወይም የትምህርት ተቋም መሆኑን፤
 - ለ) በዚህ መመሪያ ለመራጮች ትምህርት የተቀመጠውን መስፈርት የሚያሟላ መሆኑን፤
 - ሐ) ተግባሩን ለመወጣት የሚያስችል ብቃት ያለው መሆኑን፤መ/ ድርጅቱ፣ የድርጅቱ መሪም ሆነች በድርጅቱ የተመደበችው አሰልጣኝ የማንኛውም የፖለቲካ ፓርቲ አባል ያልሆነች መሆኑን በማጣራትና ቦርዱ ያዘጋጀውን የመራጮች ትምህርት አሰጣጥ ሥነ ምግባር መመሪያ መቀበላቸውን ድርጅቱንና አሰልጣኞቹን በማስፈረም የማስተማር ፈቃድና መታወቂያ ይሰጣል።
2. የመራጮች ትምህርት የሚሰጥ ድርጅት ወይም ተቋም ከፖለቲካ ፓርቲ ወይም የፖለቲካ ወገንተኝነትን ሊያመለክት ከሚችል ማንኛውም ምንጭ ወይም ከሕገ ወጥ ምንጭ ገንዘብ በመቀበል ለመራጮች ትምህርት ማዋል የለበትም።

3. የመራጮች ትምህርት የሚሰጥ ተቋም የመራጮች ትምህርት ዕቅድ እና የማስተማሪያ ቁሳቁስ ሥርዓት በሚሰጠው የስራ መመሪያ መሠረት የሚያዘጋጅ እና ሥርዓት ባፀደቀው ማኑዋል መሠረት በስራ ላይ የሚያውል መሆን አለበት።

አንቀጽ 9. የመራጮች ትምህርት አሰልጣኝ

1. ማንኛውም የመራጮች ትምህርት ለማስተማር የምትሰማራ አሰልጣኝ፦
 - ሀ/ እድሜዋ 21 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆነ፤
 - ለ/ የመምረጥና የመመረጥ መብቷ በህግ ያልተገደበ፤
 - ሐ/ ተግባሯን ለመፈፀም ሙያዊ ብቃት፣ ልምድና ከመራጮች ትምህርት ጋር ተዛማጅነት ባላቸው የትምህርት መስኮች ዝግጅት ያላት፤
 - መ/ የምታስተምርበትን አካባቢ ቋንቋ የምትችል፤
 - ሠ/ ቀደም ሲል የመራጮች ትምህርት ከማስተማር ጋር በተያያዘ በሥርዓት ያልታገደች ወይም በፍርድ ቤት ያልተፈረደባት መሆን አለባት።
2. ሥርዓት በዚህ አንቀጽ የተዘረዘሩትን ለማያሟላ ድርጅት ፈቃድ አይሰጥም ። አለመፍቀዱንም ከነምክንያቱ በጽሑፍ ለአመልካች ያሳውቃል።
3. በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ 1(መ) የተነገረው ቢኖርም የመራጮች ትምህርት የሚሰጥበትን የአካባቢ ቋንቋ የምትችል አሰልጣኝ በማትገኝበት አካባቢ ትምህርቱ በአስተርጓሚ እገዛ እንዲሰጥ ሥርዓት ሊፈቅድ ይችላል።
4. ማንኛውም የማስተማር ፈቃድ የተሰጠው ድርጅትም ሆነ አሰልጣኝ ከስነ ምግባር ደንቡና ከገባው ግዴታ ውጭ ሲንቀሳቀስ/ስትንቀሳቀስ ከተገኘ/ች ሥርዓት እንደአግባብነቱ ለግለሰቧም ሆነ ለወከላት ድርጅት ማስጠንቀቂያ በመስጠት ስህተቱን እንዲያርም ለማድረግ ወይም ፈቃዱን እስከመሰረዝ የሚደርስ እርምጃ ሊወስድ ይችላል።

አንቀጽ 10. አሰልጣኞችን ስለማሳወቅ

ማንኛውም የመራጮች ትምህርትን ገጽ ለገጽ ለመስጠት ፈቃድ የተሰጠው ድርጅት፦

1. የመራጮች ትምህርት የሚሰጡለት አሰልጣኞች ይኖሩታል። አሰልጣኞቹንም ለሥርዓት ማሳወቅ አለበት።
2. የአሰልጣኞቹን ዝርዝር ለማሳወቅ የሚጠቀመው ቅፅ በሥርዓት የተዘጋጀ እና በእያንዳንዱ አሰልጣኝ የሚሞላ ነው።

አንቀጽ 11. አሰልጣኝ ስለመለወጥ

ማንኛውም የመራጮች ትምህርት ገጽ ለገጽ ለመስጠት ፈቃድ የተሰጠው ድርጅት አሰልጣኙን ሲለወጥ በ7 ቀናት ውስጥ የሚተካውን ሰው ለቦርዱ በማሳወቅና ይሁንታ ማግኘት ይኖርበታል።

አንቀጽ 12. የማስተማር ፈቃድ እና መታወቂያ ካርድ ስለመስጠት

1. ቦርዱ በምርጫ ህጉ አንቀጽ 125 ንዑስ አንቀጽ 1 እና በዚህ መመሪያ መሠረት ፈቃድ ለሰጠው ድርጅት የማስተማር ፈቃድ እና አሰልጣኝ ካለ ለአሰልጣኙ መለያ መታወቂያ ካርድ ይሰጣል።
2. ማንኛውም የመራጮች ትምህርት የማስተማር ፈቃድም ሆነ መለያ መታወቂያ ካርድ አገልግሎት የሚሰጠው ለአንድ የምርጫ ወቅት ብቻ ይሆናል።

አንቀጽ 13. የመራጮች ትምህርት አሰጣጥ

1. ቦርዱ ለመራጮች ትምህርት የሚሆን የፅሁፍ፣ የምስል ወይም የድምፅ እና የመሳሰሉትን ማስተማሪያዎች በማዘጋጀት ወይም በሌላ ሰው እንዲዘጋጅ በማድረግ ወይም ሌላ ሰው አዘጋጅቶ የሚሰጠውን ጽሁፍ፣ ድምፅ ወይም ምስል ይዘት እና ብቃት በማረጋገጥ ለማስተማሪያነት እንዲውል ሊያደርግ ይችላል።
2. ማንኛውም የመራጮች ትምህርት ለመስጠት ፈቃድ የተሰጠው ድርጅት ወይም ተቋም የሚከተለውን የትምህርት አሰጣጥ በስራ ላይ ሊያውል ይችላል፡
 - ሀ) የገፅ ለገፅ ስልጠና ለሚመለከታቸው አካላት ወይም ሰዎች በማዘጋጀትና በመስጠት፣ እና/ወይም
 - ለ) የተለያዩ የማስተማሪያ ፅሁፍ፣ ምስል፣ ድራማና የመሳሰለውን በማዘጋጀት እና እንዲዘጋጅ በማድረግ በሬድዮ፣ በቴሌቪዥን፣ በጋዜጣ፣ በመጽሔት፣ በፖስተር፣ በቢልቦርድ፣ በቦራሪ ጽሁፍ፣ በኢንተርኔት አውታሮች እና የመሳሰሉ መገናኛዎችን በመጠቀም ሊሆን ይችላል።
 - ሐ) አንድ የማስተማሪያ ፈቃድ የተሰጠው ድርጅት ወይም ተቋም በዚህ ንዑስ አንቀጽ ፊደል ተራ (ሀ) እና (ለ) መሠረት የተመለከቱትን የማስተማሪያ ዘዴዎች በስራ ላይ ስለማዋሉ መከታተል የሚያስችለው

የአሰራር ስርአት ይዘረጋል ። አስፈላጊ ሲሆንም የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል። ቦርዱ ይህንን ክትትል የሚያደርግበት ማንኛውንም ወደፊት የሚያወጣ ይሆናል ።

3. ቦርዱ የመራጮች ትምህርትና የመሳሰሉትን የማስተማሪያ ዘዴዎች በተለያዩ ቋንቋዎች በማዘጋጀት ወይም በመተርጎም መራጩ ስለምርጫ እንቅስቃሴ በቂ ግንዛቤ እንዲያገኝ ያደርጋል።
4. አንድ የማስተማሪያ ፈቃድ የተሰጠው ድርጅት ወይም ተቋም የሚሰጠው የመራጮች ትምህርት በመምረጥም ሆነ በመመረጥ እንዲሁም ሌሎች ዲሞክራሲያዊ መብቶችን በመጠቀም ሴቶች ከወንዶች እኩል በሕገ መንግስቱ የተረጋገጠ መብት ያላቸው መሆኑን አጽንኦት ሰጥቶ ማስተማር ይኖርበታል፤ ድርጅቱ ወይም ተቋሙም ሆነ የሚያሰማራቸው አሰልጣኞች የሚጠቀሟቸው ማናቸውም የማስተማሪያ ዘዴዎችም ሆነ ቋንቋዎች፣ ሰነዶችና ቁሳቁሶች የሴቶችን እኩልነት የሚያጎለብቱ፤ በማህበረሰቡ ውስጥ የነበረውን የተዛባ አመለካከት የማያንጸባርቁ መሆናቸውን ማረጋገጥ ይኖርባቸዋል።
5. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 የተነገረው ግዴታ አካል ጉዳተኞችን በሚመለከትም ተፈጻሚ ይሆናል።
6. ማንኛውም ምርጫ ህጉ ወይም በዚህ መመሪያ አንቀጽ 9 መሠረት ቦርዱ በሚሰጠው ፈቃድ መሠረት የመራጮች ትምህርት የሚሰጥ ድርጅት ወይም ተቋም በፀደቀለት የማስተማር እቅድ እና በቦርዱ በተዘጋጁ ወይም ተቀባይነት ባገኙ ሰነዶች ይዘት መሠረት ማስተማር አለበት።
7. ማንኛውም ድርጅት ወይም ተቋም በቦርዱ ከተዘጋጀው ውጭ የማስተማሪያ ሰነድ የሚገለገል ከሆነ በቦርዱ ከተዘጋጁ ሰነዶች ጋር የተጣጣሙ መሆኑን የማረጋገጥ ኃላፊነት አለበት።

አንቀጽ 14. የመራጮች ትምህርት ሊሰጣቸው የሚችሉ ሰዎች

1. ቦርዱ የመራጮች ትምህርት የሰልጣኞችን የትምህርት ደረጃና ሌሎች ተገማኝ ጉዳዮችን ከግምት በማስገባት እንዲዘጋጅ ያደርጋል።
2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ቦርዱ ለመራጩ ህዝብ፣ በየደረጃው ለሚገኙ የምርጫ አስፈጻሚዎች፣ ለምርጫ ታዛቢዎች፣ ለጋዜጠኞች፣ በሀገሪቱ ህግ መሠረት ተመዘግበው ለሚንቀሳቀሱ የፖለቲካ ፓርቲዎች፣ ለመንግስታዊ

ድርጅቶች፣ ለሙያ ማህበራትና ለሕዝባዊ ድርጅቶች ምርጫን እና መራጮችን የሚመለከት ትምህርት ይሰጣል ወይም በዚህ መመሪያ መሠረት በሌላ ህጋዊ ሰው እንዲሰጥ ሊያደርግ ይችላል።

ምዕራፍ ሦስት

የመራጮች ትምህርት የሚሰጡ ሰዎች መከተል ስለሚኖርባቸው ስነምግባር

አንቀጽ 15. የማስተማር ኃላፊነትን በተገቢው መንገድ ማከናወን

ማንኛውም የመራጮች ትምህርት ለመስጠት ፈቃድ የወሰደ ድርጅት ወይም ድርጅቱ ያሰማራት አሰልጣኝ፦

ሀ/ በመራጭነት የእድሜ ክልል ውስጥ ያለ ማንኛውም ዜጋ የመምረጥ መብቱን እንዲጠቀም ማስተማር አለባት።

ለ/ መራጮች በፖለቲካ ፓርቲዎችና በእጩዎች የሚደረጉ የምርጫ ቅስቀሳዎችን በንቃት እንዲከታተሉ እንዲሁም የሚቀርቡ አማራጭ ፖሊሲዎችንና ፕሮግራሞችን እንዲረዱ አስፈላጊ ከሆነም ማብራሪያ የመጠየቅ መብት እንዳላቸው ማስተማር አለባት።

ሐ/ የሚቀርቡ አማራጭ ፖሊሲዎችንና ፕሮግራሞችን በጥንቃቄ ከተረዱ በኋላ ለሚፈልጉት የፖለቲካ ፓርቲ ወይም እጩ ድምጽ እንዲሰጡ ማስተማር ይኖርባቸዋል።

መ/ መራጮች ሕግን ማክበር እና ግጭትን ከሚቀሰቅሱ ወይም ሰላምን ከሚያደፈርሱ ድርጊቶች መቆጠብ እንዳለባቸው ማስተማር አለባት።

አንቀጽ 16. ገለልተኛ ስለመሆን

1. ማንኛውም የመራጮች ትምህርት ለመስጠት ፈቃድ የወሰደ ድርጅት ወይም ተቋም ወይም ድርጅቱ ያሰማራት አሰልጣኝ፦

ሀ/ ከማንኛውም የፖለቲካ እንቅስቃሴ ገለልተኛ መሆን አለባት።

ለ/ ማንኛውንም የፖለቲካ ድርጅት ወይም እጩ በመወገን፣ በመቃወም ወይም በመንቀፍ መንቀሳቀስ የለባትም።

ሐ/ ማንኛውም ሌላ ሰው አንዱን እንዲደግፍ ሌላውን እንዲቃወም፣ እንዲነቅፍ ወይም እንዲያጥላላ ማስተማር ወይም መቀስቀስ የለባትም።

2. ማንኛውም የመራጮችን ትምህርት ለመስጠት ፈቃድ የወሰደ ድርጅት ወይም ተቋም አሰልጣኝ ፦

ሀ/ በምርጫ እንቅስቃሴ የሚሳተፍ የፖለቲካ ድርጅትን፣ የእጩዎን ወይም የግል እጩን ማንኛውንም አይነት ደጋፊ ወይም ተቃራኒ ምልክት፣ መፈክር፣ ወይም የመሳሰለውን በመለጠፍ፣ በመስቀል፣ በማውለብለብ ወይም በማንኛውም መልኩ ይዛ መገኘት የለባትም።

ለ/ እየተካሄደ ባለ ምርጫ ላይ የግል አስተያየት ከመስጠት የመቆጠብ ግዴታ አለባት።

ሐ/ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ የምትደግፈውን ፓርቲ ወይም እጩ በአደባባይ መግለጽም ሆነ ደጋፊነቷን የሚያስጠረጥር ድርጊት መፈጸም የለባትም፤ ፍጹም ገለልተኛ የመራጮች ትምህርት የመስጠት ግዴታ አለባት።

አንቀጽ 18. የጥቅም ግጭት

1. ማንኛውም የመራጮች ትምህርት ለማስተማር ፈቃድ የወሰደ ሀገር በቀል የሲቪል ማህበረሰብ ድርጅት ወይም ተቋም በንብረት፣ በገንዘብ፣ በዝምድና ወይም በማንኛውም ሌላ ሁኔታ ከምርጫ ተወዳዳሪ እጩ ወይም የፖለቲካ ድርጅት ጋር የጥቅም ግንኙነት ሲያጋጥመው ጉዳዩን ዘርዘሮ ወዲያውኑ ለቦርዱ ማሳወቅ አለበት።

2. ቦርዱ የጥቅም ግጭት ያጋጠመው ሰው ሪፖርት ሲደርሰው በሌላ አካባቢ እንዲያስተምር፣ ማስተማሩን እንዲቀጥል ወይም ሌላ አስፈላጊ ነው የሚለውን ትዕዛዝ ሊሰጥ ይችላል።

አንቀጽ 19. እውነተኝነት

ማንኛውም በምርጫ ህጉ እና በዚህ መመሪያ መሠረት የማስተማር ፈቃድ የተሰጠው ደርጅት ወይም ተቋም ወይም አሰልጣኝ፦

1. በማንኛውም ጊዜ የምታስተምረው የመራጮች ትምህርት፣ የምታሠራጨው መረጃ፣ ወይም ለማንኛውም ሰው የምታቀርበው ሪፖርት በእውነተኛ ማስረጃ የተደገፈ መሆን አለበት።
2. የምታስተምረው የመራጮች ትምህርት ዝግጅት፣ ዕቅድ እና የትምህርት አሰጣጥ ቦርዱ ባፀደቀው የትምህርት ይዘትና ቅደም ተከተል እና የምርጫ ዑደት መሠረት መሆን ይኖርበታል። ይህንን የሚቀይር ከሆነ የቦርዱን ይሁንታ ማግኘት ይኖርበታል።
3. በዚህ መመሪያ አንቀጽ 21(3) መሰረት ለመራጮች ትምህርት ከቦርዱ የገንዘብ ድጋፍ ያገኘ ከሆነ ገንዘቡን ለታቀደለት ዓላማ ብቻ ማዋል አለበት።

አንቀጽ 20. ህግ ማክበር

1. ማንኛውም የመራጮች ትምህርት የማስተማር ህጋዊ ፈቃድ የተሰጠው ድርጅት ወይም ተቋምም ሆነ አሰልጣኛ ህገ መንግሥቱን፣ የምርጫ ህጉን እና ሌሎች የሀገሪቱን ህጎች እንዲሁም በዚህ ስነምግባር መመሪያ የገባችውን ግዴታ ማክበር እና ማስከበር አለበት።
2. ማንኛውም የመራጮች ትምህርት ለማስተማር ህጋዊ ፈቃድ የተሰጠው ደርጅት ወይም ተቋም በዚህ መመሪያ ከገባው የስነ ምግባር ግዴታ ውጪ ሲንቀሳቀስ የተገኘን ድርጅትም ሆነ አሰልጣኙን ቦርዱ እንደየሁኔታው፤

- ሀ/ ማስጠንቀቂያ በመስጠት ስህተቱን እንዲያርም ለማድረግ፣ ወይም
- ለ/ ፈቃድ እስከመሰረዝ እና መለያ መታወቂያ እስከመቀማት ሊደርስ የሚችል እርምጃ ሊወስድ ይችላል።

3. ማንኛውም የመራጮች ትምህርት እንዲሰጥ ፈቃድ የተሰጠው ደርጅት ወይም ተቋም ሀ/ የመራጮች ትምህርት ለማስተማር የተሰጠውን የተረጋገጠ የፈቃድ ቅጂ እና መለያ መታወቂያ የመያዝ እና አግባብ ባለው ሰው ሲጠየቅም ማሳየት፣

- ለ/ በህግ መሠረት ብቻ የማስተማር፣
- ሐ/ የምርጫ ሂደት በትክክል እንዳይካሄድ ከሚያደርግ እንቅስቃሴ እና ከተሰጠው ፈቃድ ውጭ ከመንቀሳቀስ የመቆጠብ፣
- መ/ በዚህ መመሪያ በተደነገገው ጊዜ ውስጥ ለቦርዱ ሪፖርት የማቅረብ፣

ሰ/ የመደበው አሰልጣኝ ህገወጥ ድርጊት በመፈፀሟ ወይም ይህንን መመሪያ በመጣሷ ምክንያት ቦርዱ ማስጠንቀቂያ የሰጣት እንደሆነ አፋጣኝ ማስተካከያ በመውሰድ ለቦርዱ የማሳወቅ ግዴታ አለበት።

አንቀጽ 21. የገንዘብ ምንጭ

1. ማንኛውም ደርጅት ወይም ተቋም የመራጮች ትምህርት ማካሄጃ ወጪን በራሱ ይሸፍናል።
2. የመራጮች ትምህርት የሚሰጡ ድርጅቶች ወይም ተቋማት ለዚህ ተግባር የሚያስፈልጋቸውን የገንዘብ ድጋፍ ለማግኘት ለሚያደርጓቸው ጥረቶች በሚያቀርቡት ጥያቄ መሰረት ቦርዱ የድጋፍ ደብዳቤ ሊጽፍላቸው ይችላል።
3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተነገረው እንደተጠበቀ ሆኖ ቦርዱ የተደራሽነት ችግር ባለባቸው አካባቢዎች ለሚሰጠው የመራጮች ትምህርት በትብብር ለሚሰሩ ድርጅቶች ወይም ተቋማት በስምምነት ላይ የተመሰረተ የገንዘብ ድጋፍ ሊሰጥ ይችላል።

አንቀጽ 22. ሪፖርት ስለማቅረብ

1. ማንኛውም የመራጮች ትምህርት ለማስተማር ፈቃድ የተሰጠው ድርጅት ፦
 - ሀ. ማስተማሩን እንዳጠናቀቀ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ የሥራ ክንውን ሪፖርትን እና ቦርዱ በሚያዘጋጀው ቼክሊስት መሰረት የሚጠየቁ ተገቢ ሰነዶች ጋር ለቦርዱ ማቅረብ አለበት።
 - ለ. የሥራ አፈጻጸም ሪፖርት በየሶስት ወሩ ለቦርዱ ማቅረብ አለበት።
 - ሐ. በቁጥር 1 እና 2 ከተጠቀሱት ሪፖርቶች ጋር እንቅስቃሴውን የሚያሳይ በፅሁፍ ፣ የቪዲዮ ፣ የምስል እና የድምፅ ሰነዶችን በአባሪ ማስረጃነት ማቅረብ ይኖርበታል።
 - መ. ከላይ በንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው ቢኖርም በማንኛውም ጊዜ በቦርዱ ሲጠየቅ ሪፖርት ማቅረብ አለበት።
2. በዚህ መመሪያ አንቀጽ 21(3) መሰረት የገንዘብ ድጋፍ ከቦርዱ የሚያገኝ ድርጅት ወይም ተቋም ከሚያቀርበው የስራ ክንውን ሪፖርት ጋር የተሰጠውን የገንዘብ ድጋፍ አጠቃቀም ሪፖርት ማቅረብ ይኖርበታል።

ምዕራፍ አራት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 23. የመተባበር ግዴታ

ማንኛውም ሰው ይህን መመሪያ በስራ ላይ ለማዋል የመተባበር ግዴታ አለበት።

አንቀጽ 24. ቅጣት

በዚህ መመሪያ የተደነገገውን የስነምግባር ግዴታ ያልፈጸመ ወይም የጣሰ ሰው አግባብ ባለው ህግ መሰረት ይቀጣል።

አንቀጽ 25. ማኑዋል ስለማውጣት

ቦርዱ ይህንን የስነምግባር መመሪያ በስራ ላይ ለማዋል የሚያስችል ዝርዝር የአፈጻጸም ማኑዋል ሊያወጣ ይችላል።

አንቀጽ 26. የተሻሩ ህጎች እና አሰራሮች

ከዚህ መመሪያ ጋር የሚቃረን ማንኛውም መመሪያ ወይም አሰራር በዚህ መመሪያ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚ አይሆንም።

አንቀጽ 27. የተፈጻሚነት ጊዜ

ይህ መመሪያ ከ የካቲት 16 ቀን 2012 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

ብርቱካን ማደቅሳ

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ሰብሳቢ